

Nytårsdag mandag d. 1. januar 2018

Salmer:

712 Vær velkommen, Herrens år

6 Dig være, mildeste Gud Fader

716 Guds godhed vil vi prise

367 Vi rækker vores hænder frem

208 Skriv dig, Jesus, på mit hjerte

36 Befal du dine veje

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 6,5-13

Jesus sagde: »Når I beder, må I ikke være som hyklerne, der ynder at stå og bede i synagoger og på gadehjørner for at vise sig for mennesker. Sandelig siger jeg jer: De har fået deres løn. Men når du vil bede, så gå ind i dit kammer og luk din dør og bed til din fader, som er i det skjulte. Og din fader, som ser i det skjulte, skal lønne dig. Når I beder, så lad ikke munden løbe, som hedningerne gør, fordi de tror, at de bønføres for deres mange ord. Dem må I ikke ligne. Jeres fader ved, hvad I trænger til, endnu før I beder ham om det. Derfor skal I bede således: Vor Fader, du som er i himlene! Helliget blive dit navn, komme dit rige, ske din vilje som i himlen således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød, og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere, og led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde. For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.«

Det var så 2017. Hvilke store begivenheder fyldte os i året, der er gået: som verden, som land, som enkeltpersoner?

Donald Trump blev indsat som præsident i USA og Emmanuel Macron i Frankrig. Der har igen været forfærdelige terrorhandlinger her og der. Catalonien prøvede at løsrive sig fra Spanien og prøver vist stadig på det, det samme gør Storbritannien fra EU. Vi har markeret 500-året for den lutherske reformation og haft valg til kommuner og regioner. I Kjellerup-området har vi fået nye skraldespande, og det har fyldt meget i avisen og på de sociale medier, for det forløb vist ikke helt smertefrit. ☺

2017 har også haft 365 dage for os hver især. Det har bragt glæder og sorger for os. Nogle af dem vil vi stadig kunne mærke eftervirkningerne af her i 2018, ja, sikkert længere endnu. For selvom vi mennesker konstant lægger dage, timer, minutter og sekunder bag os og hvert øjeblik går ind i en ny tid, så bærer vi det forgangne med os. Sådan er menneskelivet, og sådan skal det være. Vi skal lære af fortiden. Vi skal mindes. Vi skal takke. Vores livsrygsæk blev lidt mere fyldt i løbet af 2017, og måske kan vi her på den første dag i 2018 bekymre os for, om vi mon kan bære den og os selv i det nye år?

For der venter jo nok hårde dage. Der venter skuffelser. Der er nok at bekymre sig om. Hvis vi husker godt nok, så ved vi dog, at der nok også kommer gode dage. Dage med glæde, dage med mening. Dage, hvor vi føler os helt hjemme i livet.

Jeg ved ikke, hvad du har i din livsrygsæk. Du ved ikke, hvad jeg har i min. Vi bærer hver på vores byrder og oplevelser, som tynger os ned. Vi bærer hver på vores minder og erfaringer, som løfter os op. Men i dag opfordrer Jesus os til at putte noget helt bestemt ned i vores livsrygsæk. Et Fadervor. En bøn. Nogle ord rettet til Gud. Nogle øjeblikkes kommunikation med vores himmelske far.

Fadervor er ord at bede, når vi selv mangler ordene og ikke kan formulere det, som rumsterer rundt i vores indre. Fadervor er ord at bede, når vi i bønnen får fortalt om alt muligt, men ikke husker det væsentlige.

Fadervor har to hovedafsnit. I det første afsnit tilbeder og ærer vi Gud. Vi beder om, at hans navn må blive helliget. Vi beder om, at hans rige må komme, og at hans vilje må ske på jorden, som den sker i himlen. Guds navn, Guds rige, Guds vilje. Vi underlægger os den store Gud, som er i himlene. Højt hævet over os. Det er ham, som fortjener æren. Det er ham, som fortjener tilbedelse. Ingen andre. Der er ikke andre guder. Ikke en eneste. Vi skal ikke tilbede skaberværket, hvor smukt det ellers kan være på en frostklar vinterdag med solskin. Vi skal ikke tilbede os selv, hvor godt vi ellers synes, vi lykkes med vores liv indimellem. Vi skal ikke tilbede andre mennesker, selvom vi i dem og deres godhed mod os ser tegn og glimt af Guds kærlighed, som den er mellem Fader, Søn og Ånd og mod os.

Nej, der er kun en, som er værd at tilbede. Fadervor sætter mennesket på plads. Viser os vores placering. Vi er mennesker på jord, Gud er herre over alt, og det er ham, vi skal tilbede.

Når vi beder for Guds navn og om at hans rige må komme og hans vilje ske, så beder vi om, at Gud må vokse i verden. Vi beder om, at hans nærvær må spredes, at duften af himmelske måder at behandle hinanden på må smitte fra det ene menneske til det andet. At tilgivelse må vokse frem. At barmhjertighed vil vise sig fra de mest uventede sider. At mennesker må få en kærlighed til sandheden. At ondskaben og hadet ikke vil få det sidste ord.

I Fadervor bekender vi, at Gud er Gud, og vi er mennesker. At der er en enorm forskel på Gud og mennesker. Og, som det handler om i anden del af Fadervor, at den forskel på ham og os må betyde, at vi henter styrke og liv fra ham. Derfor er det netop ham, vi må bede om at give os det, vi trænger til hver dag i 2018. At han vil give os mod til at tilgive andre, som vi selv er blevet tilgivet. At *han*, som har al magt og opdrager os og leder os i livet, heller ikke vil føre os ud i større fristelser og tests, end vi kan klare. Vi beder om, at de himmelske måder at behandle hinanden på helt konkret må vokse sig frem i vores eget liv.

Vi beder om, at vores liv må blive en del af det voksende Guds rige i verden. At vores liv må afspejle Guds måde at leve på. At vores tro på Gud må få konsekvenser for den måde, vi lever vores liv på. Både det indre liv, at tro og taknemmelighed må herske, og i det ydre liv, som andre mennesker konkret mærker effekten af.

Til sidst slutter Fadervor med en kort bekendelse og vender tilbage til begyndelsen. Riget, magten og æren tilhører Gud. Lovprisningen og takken til Gud indrammer på den måde Fadervor. Vores dagligdags liv og bøn bliver indrammet af den store Gud.

Så vi må have Fadervor med i vores livsrygsæk, for Fadervor lærer os at magten og æren tilhører Gud. Fadervor lærer os, at en vigtig del af vores liv er at være med til at udbrede Guds rige og Guds vilje i verden. Det gør vi bedst, når vi er helt afhængige af Gud.

Hvordan viser vi, at vi er afhængige af Gud? Vi bruger vores hænder.

Der er forskellige måder i Bibelen og i kirkehistorien at bruge sine hænder på i bøn. Et sted i 1. Timotheusbrev taler Paulus om, at han vil, at mændene alle vegne skal bede med fromt løftede

hænder, uden vrede og splid. (LØFT HÆNDERNE) Det er sjældent, vi ser det praktiseret i folkekirkelige sammenhænge, men det sker i andre kirkelige sammenhænge og andre lande i verden. Hænderne løftes mod Gud i bøn og tak. Vi løfter dem op mod ham, som vi overgiver os til. Vi viser med vores hænder, at det er ham, som fortjener tak og ære.

De fleste af os folder hænderne, når vi beder Fadervor. (FOLD HÆNDERNE) Det er en gammel romersk og germansk gestus for underkastelse. At vi folder hænderne er altså et tegn på, at vi underlægger os Gud, at vi giver ham æren og bekender, at han er Gud, og vi er mennesker. Vi overgiver os til ham, vi ønsker at være afhængige af ham.

Og så er der de tomme hænder, som vi skal synge om om lidt. (HOLD HÆNDERNE FREM) De tomme hænder, som ligner tomme skåle. I bøn udtrykker de, som vi opfordres til i Fadervor, at vi tager imod alt fra Gud. Han er giveren af vores daglige brød. Han giver styrken til at tilgive, fordi han har tilgivet os. Han giver os styrken i fristelsen og andre svære situationer. Han giver os, hvad vi trænger til og efter sin vilje.

Så at bede Fadervor med de tomme hænder strakt frem er at bede Gud om at fylde os. De tomme hænder viser også, at alt, hvad vi har, det giver vi til Gud. Vi bekender, at vi ikke er bundet til det, men at vi stiller det til rådighed for Guds riges udbredelse på jord. Vi bekender, at vi ønsker at spille en rolle i, at Guds vilje må ske:

At sultne må blive mættet, fordi de får noget af vores mad.

At fattige må få midler til det daglige brød, fordi vi deler af vores overskud.

At ensomme må finde fællesskab, fordi vi bruger af vores tid på dem.

At sørgende må finde håb og trøst, fordi vi deler vores glæder med dem.

Det er Fadervor i praksis. Det er vores hænder, som er Guds hænder på jord. Det er vores bekendelse af, at vi med vores liv ønsker at ære Gud og være en del af hans riges udbredelse, også her i 2018.